
Maja Šorli, glavna in odgovorna urednica

Peti letnik Amfiteatra začnemo s štirimi razpravami, ki jih dopolnjuje še kvartet knjižnih recenzij. V prvi razpravi Anja Rošker obravnava segment opusa Jerneja Lorencija z vidika medkulturnih uprizoritev. Predstave, ki so nastale med letoma 2005 in 2011, še niso bile pregledane na tak način. Sledita razpravi, izvirno pisani v angleškem jeziku. Jure Gantar raziskuje uprizoritve, v katerih so režiserji in drugi sodelavci nujno izpostavljeni preizpraševanjem (ne)zvestobe izvirnikom. Osrednji primeri predstav izhajajo iz dramskega gledališča (natančneje Shakespearja) in opere, prostorsko pa iz Velike Britanije, Kanade in ZDA, z nekaj občasnimi postajami v Evropi. Razprava s pomočjo memetike ter fascinantnih zgodovinskih podrobnosti predlaga, da je prav odmik od tradicionalnih uprizoritvenih praks in branj tisti, ki omogoča dolgoročno preživetje iger. Razprava Angele Butler v središče postavlja vprašanje, kako se dublinski gledališki festival odziva na informacijsko intenzivno sodobnost, zaznamovano z digitalno kulturo in novimi oblikami pozornosti, ki jih avtorica imenuje protipozornosti. Poleg izpostavljenih vsebinskih plati ima objava njene razprave v Amfiteatru še en motiv – upam, da bo v prihodnosti koga spodbudila, da bi na soroden način pisal o Festivalu Borštnikovo srečanje ali Tednu slovenske drame oziroma podobnem preglednem festivalu na slovenskih tleh. Zadnji kratki znanstveni prispevek je nastal ob knjigi Iva Svetine *Gledališče Pekarna (1971–1978). Rojstvo gledališča iz duha svobode: pričevanje*. Tomaž Toporišič v njem obravnava slovensko neoavantgardno gledališče in Pekarno razglasi za najbolj provokativnega znanilca »performativnega obrata in antropološkega gledališča, ki je v sedemdesetih letih pomagal prevetrili tudi pojem nacionalne identitete«.

Knjižne recenzije nadaljujemo s še eno knjigo iz Knjižnice Mestnega gledališča ljubljanskega, in sicer s pregledom izbora študij Darka Suvina *Brechtovo ustvarjanje in horizont komunizma*, ki ga je opravil Lev Kreft. Monografijo Andreja Zavrla *Christopher Marlowe, kanonični odpadnik* Eva Mahkovic bere kot »dragocen pripomoček za sodobno branje Marlowa in njegovega konteksta v slovenskem prostoru« in zaznava kot možnost spodbujanja uprizarjanja tega klasika. Matej Bogataj pregleda monografijo Gašperja Trohe *Ujetniki svobode: slovenska dramatika in družba med letoma 1943 in 1990*. Zadnjo knjižno recenzijo v tej številki objavljamo tako v angleškem kot tudi v slovenskem jeziku, saj je Tomaž Krpič pod drobnogled vzel knjigo založbe Routledge *Experiencing Liveness in Contemporary Performance. Interdisciplinary Perspectives* [Izkustvo živosti v sodobnem performansu. Interdisciplinarne perspektive], ki sta jo uredila Matthew Reason in Anja Mølle Lindelof. Za zbirko razprav zapiše, da »pomeni še korak bliže k razumevanju živosti

sodobnega (gledališča in) performansa«, a izpostavi, da med različnimi avtorji prispevkov ni nikogar iz Srednje ali Vzhodne Evrope.

Da bi povečali vidnost slovenskih raziskovalk_cev in ustvarjalk_cev sodobnih uprizoritvenih praks, pa raziskovalna skupina UL AGRFT, Slovenski gledališki inštitut (SLOGI) in revija Amfiteater organiziramo prvi Amfiteatrov simpozij z naslovom *Kastracija političnega in slovensko sodobno gledališče*. Pridružite se nam 7. novembra 2017 v prostorih Slovenskega gledališkega inštituta, kjer bomo pretresali pristope, s katerimi se sodobno slovensko gledališče loteva ključnih družbenih vprašanj. Vabljeni_i k sodelovanju in prisostvovanju.